

«سقای آب و ادب» برای دل‌های پرتاب و تب

کبری التج

«عباس که همچنان سراپای نگاهش مجذوب حضرت حسین است، با اراده و خودآگاه می‌پرسد: کجا؟ و ملائک که گویی یک تن‌اند تکثیر شده در هزاران هزار، با دست نشان می‌دهند و به زبان می‌گویند: بهشت!». (از متن کتاب «سقای آب و ادب»).

حضرت ابوالفضائل برداریم؛ چرا که رخسار، جلوه‌ای از جلوات حضور عیان است و اسرار، جنس و جوهری از علوم در پرده و معارف پنهان. و فاصله میان این دو، فاصله میان زمین است تا آسمان». نویسنده توانای «کشتی پهلو گرفته»، در این کتاب هم از زوایای مختلف به معرفی شخصیتی بزرگ پرداخته است. تمام داستان این کتاب از زمان حرکت به سوی آب تا شهادت حضرت عباس علیه السلام است؛ اما در این فاصله، ما قدم به قدم با زندگی این اسوه شجاعت آشنا می‌شویم آن هم با زاویه دیدهای مختلف که در هر فصل کتاب به آنها پرداخته شده است: عباس علی، عباس أم البنین، عباس سکینه، عباس زینب، عباس حسین و... تا عباس فاطمه. در واقع، شجاعی در این ده فصل، زندگی نامه حضرت ابوالفضل

بارها ماجرای آب آوردن حضرت ابوالفضل علیه السلام برای فرزندان امام حسین علیه السلام و نحوه شهادت ایشان را شنیده‌ایم؛ اما «سید مهدی شجاعی» در کتاب «سقای آب و ادب»، این ماجرا را مجال معرفی‌ای تمام‌قد از این پسر علی بن ابی‌طالب علیه السلام قرار داده است؛ آن هم با زبانی شیوا و قلمی گیرا و جذاب. هر چند خود نویسنده در فصل «عباس فرشتگان»، از زبان فرشتگان یادآور می‌شود که: «... و ناگفته پیداست که این نه بدان معناست که ما قادریم پرده از اسرار

سقای آب و ادب، سید مهدی شجاعی، تهران: کتاب نیستان، ۱۳۸۹

را از پیش از تولد و ماجرای ازدواج ام‌البنین تا لحظه شهادت ایشان، بیان می‌کند.

از نقاط قوت اثر، زبان شیوا و قلم گیرای نویسنده است که خواننده را در دایره واژگانش با خود همراه می‌کند و به مقصود مورد نظر خود می‌رساند. کسانی که با نثر زیبای شجاعی آشنا نیستند، در این کتاب هم سلسله‌ای از کلمات فاخر و جملات ادبی

بی‌نظیری را می‌بینند که داستان را به شعری منشور یا نثری منظوم نزدیک کرده است و لذت خواندن آن را دوچندان می‌کند.

نقطه قوت دیگر اثر - که آن را از کتاب‌های صرفاً ادبی و هنری جدا می‌کند -، استفاده دقیق و شجاعی از اسناد تاریخی و خبرهای موثق است.

البته نویسنده در پایان کتاب یادآور می‌شود که در این اثر، «مواردی از جنس تحلیل و تأویل

و استحسان وجود دارد که تبعاً نقل طابق النعل بالنعل از متون و اسناد روایی و تاریخی نیست و صرفاً برداشت نویسنده است». با این حال، لیست اسنادی که نویسنده

در پایان کتاب درج کرده است از جمله: «خصائص العباسیه»، «صحیفة الحسین»، «مقتل الحسین»، «جلاء العیون»، «لواعج الأشجان» و... و همچنین استفاده از قرآن، ادعیه و زیارات از جمله: زیارت جامعه، زیارت اربعین و زیارت عاشورا، نشان دهنده مطالعات دقیقی است که نویسنده برای خلق این اثر داشته است.

با وجود دشواری‌ای که ممکن است خواننده ناآشنا با این گونه متون ادبی،

در درک برخی واژگان و جملات کتاب، احساس کند، اما خواندن این کتاب را به تمام جوانان و نوجوانان و همه کسانی که دوست دارند عاشورا را از زاویه‌ای دیگر ببینند، توصیه می‌کنم. محال است که با خواندن سقای آب و ادب در جای جای کتاب، دل خواننده نلرزد و اشک به چشمانش نیاید.

داستان عاشورا در طول تاریخ به هر زبانی گفته شود، تازه است و حزن‌انگیز؛ که این بار، پرده‌ای از آن به قلم سید مهدی شجاعی با نثر بی‌بدیش به تصویر کشیده شده است.

